

πανοπλία

Τρίτη, 20 Νοεμβρίου 2012

4:13 πμ

Σημασία:

Το σύνολο του οπλισμού ενός μαχητή. Κυρίως τα αμυντικά όπλα, αμυντική ενδυμασία. Ο όρος ίσχυσε μέχρι και την Αναγέννηση.

Συνώνυμα

Τα άρματα τα οπλα.

Ο οπλισμός

Η θωράκιση

Η αρματωσιά

Το αρμαμεντον

Η επένδυση

Εγκυκλοπαιδικά:

ARMAT^URA, f. in the ancient military art, a kind of exercise, performed with missive weapons, as darts, spears, arrows, and the like. The **armatura** was praftified with great diligence among the Romans and they had their campidoctores, on purpofe to instrurt the tyrones or young soldiers in it.

Armatura is also a denomination given to the soldiers in the emperor's retinue. Of these we find two schools, mentioned in the Notitia Imperii, called the **armatura siniores** and **armatura juniores**. Their commander was intituled **tribunus armaturarum**.^{9388.194 [307]}

Κατασκευή

Aside from **steel**, plate armor was also made of **leather**, some of which was hardened by boiling in wax or oil (**cuir bouilli**). In addition to mail and plate armor, some European knights and men-at-arms wore armor made of fabric, many-layered and heavily quilted body armor known as a **gambeson** (worn under mail and early plate armor), or a **jupon** (worn alone or over a mail shirt). During the fifteenth century, plate armor became the dominant form of protection, and by about 1500 had all but displaced mail and fabric armor or relegated them to secondary functions such as protecting the joints and easily exposed areas of the body. Nevertheless, in all times a complete armor invariably consisted of a mixture of different materials.

Ετυμολογία:

arme e arma

Corrisponde al latino ARMA

plurale di un supposto ARMUM, che gli antichi dedussero da ἀρκέω retpingere, perché con essa respingialno il nemico, ovvero

da ARMUS = greco **αἰμός** omero (cfr. ted. ARM braccio), porchi tal voce in proprio sigiii

ficat,o si voile dest1inata a indicare le arm

che si portavano appose alla spalla, come

un di lo scudo, i dardi. Vi è poi talurn

tra i inoderni filologi die ha pensato ran

riodaro il vocabolo al celtico HARN = ferro, oc

altri all'antico germanicoHART esercito, onde lo Svedese

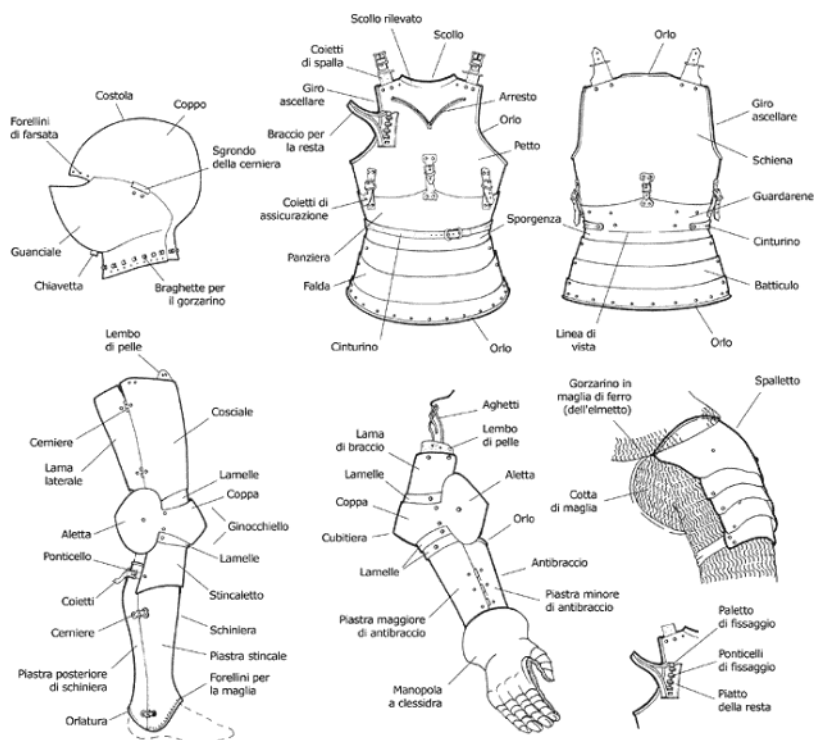
HARNAD guerra. Meglio pero e riferir quel

la voce alla radice AR che ha pure ii senso

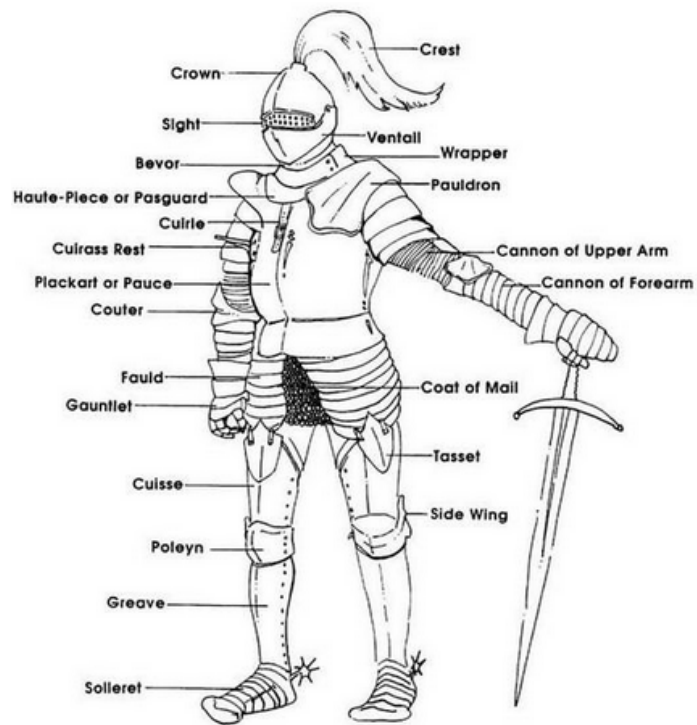
altri all'antico germanico HART esercito, onde lo Svedese HARNAD guerra. Meglio però e riferir quel la voce alla radice AR, che ha pure il senso di congiungere, adattare, acconciare, onde i gr. ΑΡΩ Congiungo, **αραρισκω** adatto, fornisco od anche sono armato, **αρμόδιος** idoneo, **αρμόζειν** congiungere, adattare, **άρμενος** atto, adatto e anche il detto **αρμός** giuntura, apalia, omero: sì che la prima significazione sarebbe stata quella di strumento, congegno qualsiasi che si adatta alla mano o al corpo e protegge chi lo porta (vedi Arte, Arto).
 — Ogni arnese o strumento per lo più di ferro o d'acciaio per uso di difendere sé od offendere altrui. Presso i Latini si dissero poeticamente ARMA anche molti strumenti di arti e mestieri (vedi Scudo).
 Derivativi v. Armaiolo-iuolo, Arm;ario-dio; Armeggiare; Armerva. Comp. Armigero.

Ξερόγλωσσα

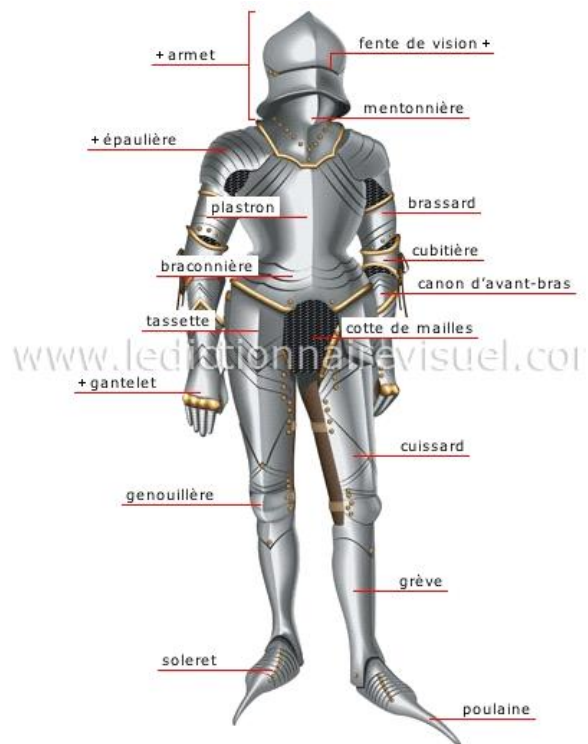
Λατινικά - Ιταλικά armatura

Αγγλικά armor armour, arms

Γαλλικά armur

Εικόνες:

Μυκηναϊκή πανοπλία

ΤΟ.ΡΑ.ΚΕ. (ή αλλιώς Θώρακας στη Γραμμική Β'). Η περίφημη πανοπλία των Δενδρών. Η χάλκινη μυκηναϊκή πανοπλία ανακαλύφθηκε τον Μάιο του 1960 σε θαλαμοειδή τάφο του νεκροταφείου των Δενδρών από τον αρχαιολόγο Νικόλαο Βερδελή και τον Σουηδό αρχαιολόγο Paul Åström. Σήμερα εκτίθεται στο Αρχαιολογικό Μουσείο Ναυπλίου.

Η συγκεκριμένη πανοπλία είναι μέχρι σήμερα η μόνη γνωστή ακέραια του είδους από την περιοχή του Αιγαίου πριν από τη Γεωμετρική Εποχή. Αποτελείται από δύο μεγάλα ελάσματα για την προστασία του θώρακα και της πλάτης. Το επάνω μέρος αυτών έφερε δύο καμπύλα προστατευτικά ελάσματα, τα επώμια, στην άκρη των οποίων συνδέονταν δύο καμπύλα **περιβραχιόνια**. Ανάμεσα στα **επώμια** υπήρχε το περιλαίμιο. Στο κάτω μέρος των δύο μεγάλων ελασμάτων προσαρμόζονταν έξι **ζωστήρες**, τρεις εμπρός και τρεις πίσω. Την εξάρτυση του πολεμιστή πιθανώς συμπλήρωνε ένα οδοντόφρακτο κράνος δεδομένου ότι κοντά στην πανοπλία βρέθηκαν μέσα σε ένα χάλκινο λέβητα δόντια κάπρου και δύο χάλκινες **παραγναθίδες**.

[ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ](#)

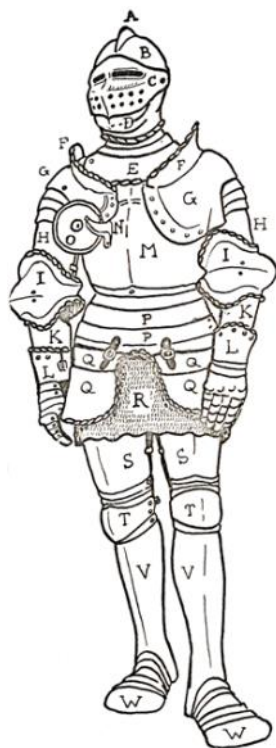
Μεσαιωνική πανοπλία

οι επεξηγήσεις είναι κατ αναγκην ξενογλωσσες, οι Βυζαντινοί δεν είχαν τέτοιες πανοπλίες και ούτε υπήρχε σχετική ονοματολογία.

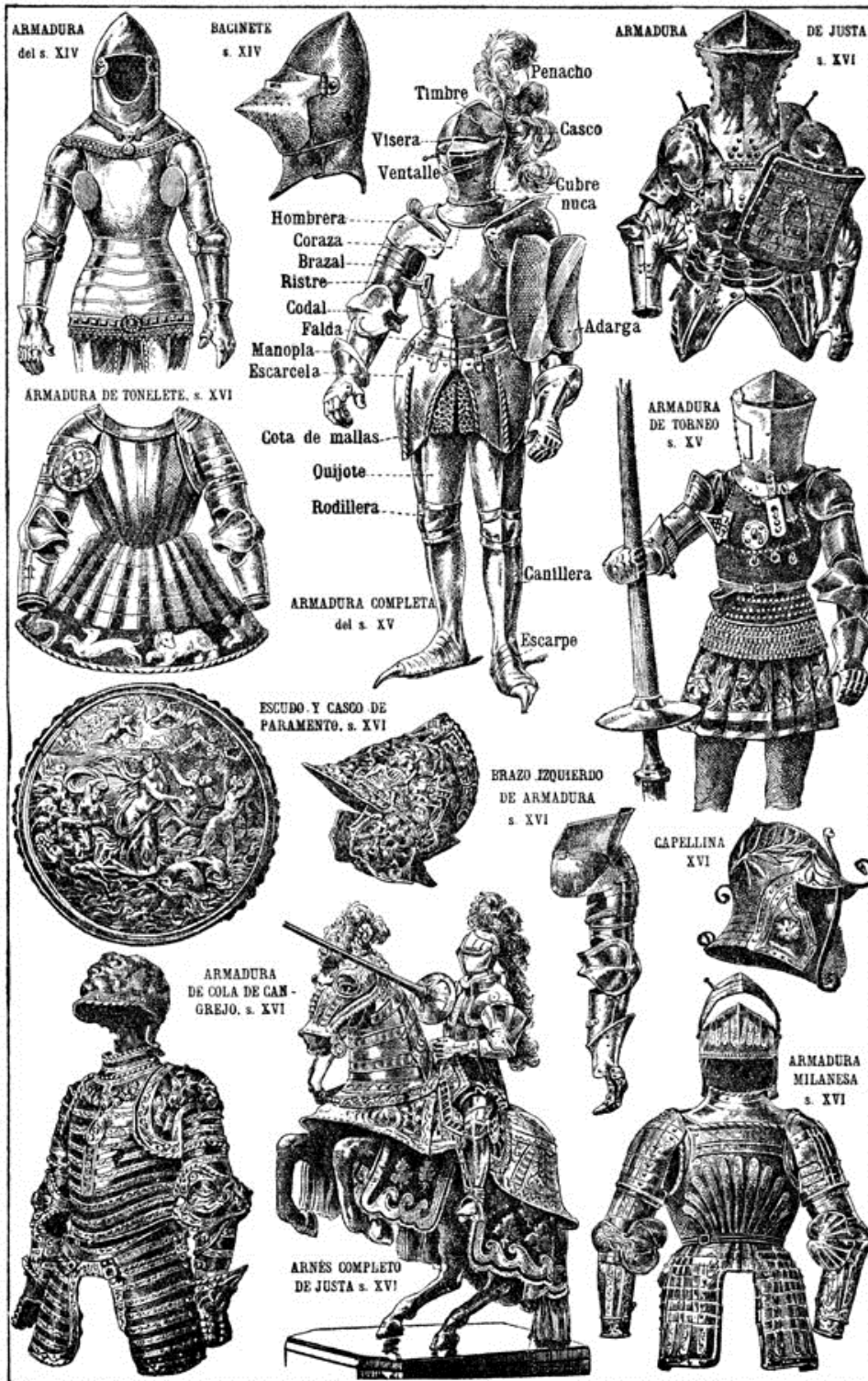

1. Helm (Helmet)
2. Gorget
3. Pauldrons
4. Spaulders
5. Chainmaille (Gussets)
6. Vambrace
7. Gauntlets
8. Breastplate
9. Faulds (Tassets)
10. Kneecup
11. Greaves
12. Sabatons (Solorets)
13. Coif
14. Arming Cap
15. Gam be son
16. Haubergeon (Hauberk)

ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΕΣ ΠΑΝΟΠΛΙΕΣ

- A Crest
- B Skull
- C Visor
- D Beavor
- E Qorgiet
- F -Shoulder-guard
- G Pauldron
- H Rerebrace
- I Goude or eibow-cop
- K Vambrace
- L Gauntle
- M Breast
- N Lance-rest
- O Palette or Rondel
- P Taces
- Q Tassets
- R Breech
- S Cuisse
- T Genouillère or Knee-cop
- V jamb
- W Soleret

Βοήθεια για να ντυθεί ο ιππότης⁵²⁷

No. 61.

Εσώρουχα της πανοπλίας (gambesons)

Ένα στεφανί σαν κοτσιδα από υφασμα είναι προστατευτικο του κρανιου από τα κουνήματα του κρανους

Η πανοπλία δια μέσου των αιώνων

Θώρακας ρωμαίου στρατιώτη από σκληρό σολόδερμα

Φράσεις:

Παράγωγα

Πανοπλος

Συγγενικά

Λωρίκιον

Η λατινική LORICA = Θώραξ, θώρακας

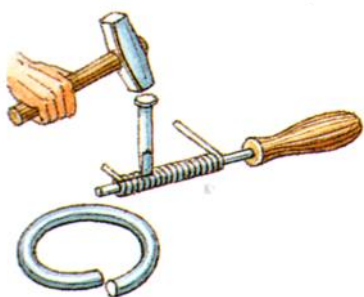
λωρίκιον, λουρίκιον. Leo Tact. c. 15 § 9: τοὺς μὴ ἔχοντας λωρίκια. Constantinus Tact.: ἐκέτωσαν δὲ τὰ λωρίκια θηκάρια δερμάτινα. Gloss. ms. in v. ὅπλα: θώραξ ὁ σιδηροῦς χιτῶν, ὅπερ ἐστὶ λουρίκιον. Glossae Nomicae: μανδύας, ἱμάτιον, τὸ λουρίκιον. Chalcond. l. 9: ποιοῦντες λωρίκια ἐξαίρετα. Theophanes in Heraclio: ἔλαβον τὰ λουρίκια αὐτῶν. Corona pretiosa: giaccho λουρίκι. hinc λωρικάτοι. Leo d. § 9. apud Theophanem in Iustiniano λουρικάτοι, in Theodosio λωρικάτοι.

9591.916 [26]

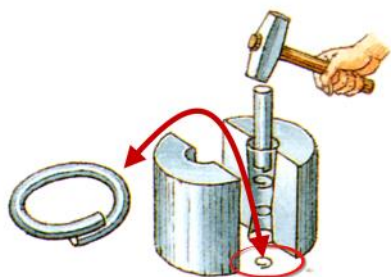
ΤΟ ΣΙΔΕΡΟΠΟΥΚΑΜΙΣΟ (Haubergeon)

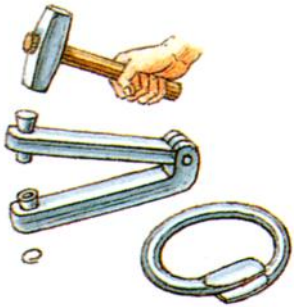
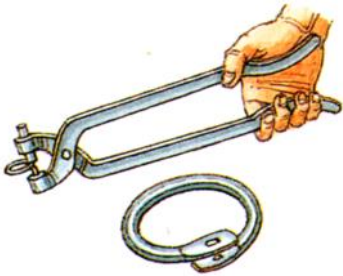
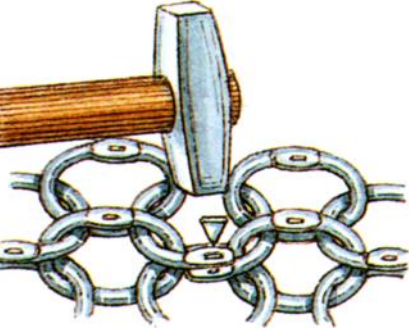
Από το παλαιο Γαλλικο hauberc, Γερμανικης προελευσης. Πβλ. Αρχαιο Γερμανικο halsberg, αρχαιο Αγγλικο healsbeorg, από το heals λαϊμός+ beorg προστασία, κάλυψη.

1 Ο παραγιός του κατασκευαστή της πανοπλίας τύλιγε σύρμα γύρω από μια βέργα, μετά έκοβε την κουλούρα με ένα σφυρί και τη σμίλευε για να κάνει θηλιές.

2 Περνώντας τις θηλιές μέσα από κωνοειδή σωλήνα, έκλεινε τους δακτυλίους έτσι ώστε οι άκρες να επικαλύπτονται.

	3 Ο παραγίός μετά ίσιωνε τις άκρες των δακτύλιων μ' αυτό το εργαλείο.
	4 Μετά ο κατασκευαστής της πανοπλίας τρυπούσε τον προετοιμασμένο κρίκο στις άκρες με μια ειδική τσιμπίδα
	5 Ο ίδιος ο κατασκευαστής της πανοπλίας πρόσθετε τον προετοιμασμένο κρίκο στο χιτώνα και τον στερέωνε σφιχτά.

Videos

[Chainmail Armor](#)

Ποίηση

Τ' αντρειωμένου τ' άρματα
δε πρέπει να πουλιώνται,
μόν' πρέπει μπρος στην εκκλησιά
και εκεί να λειτουργιώνται.

Πρέπει να κρέμονται ψηλά
σε πύργο αραχνιασμένο,
να τρώει σκουριά το σίδερο
κι η γη τον αντρειωμένο.

<http://youtu.be/IS9SsHAL3gA>

Βροντάει ο Όλυμπος, αστράφτει η Γκιώνα,
μουγκρίζουν τ' Άγραφα, σειέτ' η στεριά.
Στ' **άρματα**, στ' **άρματα**, εμπρός στον αγώνα,
για τη χιλιάκριβη τη λευτεριά.

Ξαναζωντάνεψε τ' αρματωλίκι,
τα μπράτσα σίδερο, φλόγα η ψυχή,
λουφάζουν έντρομοι οι ξένοι οι λύκοι
στην εκδικήτρα μας αντρίκια ορμή.

Ο Γοργοπόταμος στην Αλαμάνα
στέλνει περήφανο χαιρετισμό,
νέας ανάστασης χτυπάει καμπάνα,
μηνάν' τα όπλα μας το λυτρωμό.

Σπάμε την άτιμη την αλυσίδα
που μας εβάραινε θανατερά,
θέλουμε λεύτερη εμείς πατρίδα
και πανανθρώπινη τη λευτεριά.

Βιβλιογραφία

- [Fashion in European Armor](#)
- [Fashion in European Armor, 1400–1500](#)
- [Fashion in European Armor, 1500–1600](#)
- [Fashion in European Armor, 1600–1700](#)
- [Filippino Lippi \(1456/47–1504\)](#)
- [Fire Gilding of Arms and Armor](#)

Pasted from <<http://arthistoryresources.net/ARTHrenaissanceitaly.html>>

527 John Hewitt Ancient armour and weapons in Europe: from the iron period of the northern nations to the end of the thirteenth [-seventeenth] century

Αμαλία Ηλιάδη [Το βυζαντινό Ένδυμα](#)

9591

Συγγραφέας: FABROTI, Georgius Cedrenus, Bekker

Τίτλος: Interpretatio obscurum verborum Cedreni

Copyright© 2012 by Aris Stougiannidis

